

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Deri ve Zührevi Hastalıklar Anabilim Dalı'nda Modifiye Mini Klinik Değerlendirmenin Sınav Başarısına Etkisinin Araştırılması: Kontrollü Bir Çalışma

An Investigation of the Impact of a Modified Mini Clinical Evaluation Exercise on Student Exam Success in Akdeniz University Dermatovenereology Training: A Controlled Study

Ayşe AKMAN KARAKAŞ¹, M. Kemal ALİMOĞLU², Erol GÜRPINAR², Ertan YILMAZ¹, Erkan ALPSOY¹

¹Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi, Deri ve Zührevi Hastalıklar Anabilim Dalı, Antalya, Türkiye

²Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi Anabilim Dalı, Antalya, Türkiye

Yazışma Adresi

Correspondence Address

Ayşe AKMAN KARAKAŞ

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Deri ve Zührevi Hastalıklar
Anabilim Dalı, Antalya, Türkiye

E-posta: aakman@akdeniz.edu.tr

ÖZ

Amaç: Çalışmada, Deri ve Zührevi hastalıklar stajında yapılan modifiye bir mini klinik değerlendirme öğrenci sınav başarısına etkisinin araştırılması amaçlandı.

Gereç ve Yöntemler: Mini Klinik Değerlendirme, 532 tıp fakültesi öğrencisine öğretim üyeleri tarafından uygulandı. Bu uygulama, yapılmayan 307 öğrencinin sınav sonuçları ile karşılaştırıldı. İstatistiksel analiz için student t-test ve one-way anova yöntemleri kullanıldı.

Bulgular: Pratik, teorik ve ortalama sınav başarı puanları mini klinik sınav yapılan grupta yapılmayan gruba göre anlamlı olarak yüksek saptandı ($p < 0,001$, $p = 0,53$, $p < 0,001$).

Sonuç: Sonuçlarımız, modifiye mini klinik değerlendirme uygulamasının mezuniyet öncesi tıp eğitiminde değerlendirme aracı olarak kullanılabilirliğini desteklemektedir.

Anahtar Sözcükler: Tıp eğitimi, Sınav, Mini klinik değerlendirme

ABSTRACT

Objective: Our aim in this study was to evaluate the impact of a modified mini clinical evaluation exercise on student exam success in dermatovenereology training.

Material and Methods: The mini clinical evaluation exercise was performed by faculty members to 532 medical students. These were compared with the exam results of 307 student who did not perform the exercise. Student's t-test and one-way ANOVA were used for statistical analysis.

Results: Practical, theoretical and average student exam success scores were significantly higher in the group where the mini clinical evaluation exercise was performed compared to the other group ($p < 0.001$, $p = 0.53$, $p < 0.001$).

Conclusion: Our data support that the mini clinical evaluation exercise may be used as an assessment tool in medical education.

Key Words: Medical education, Assessment, Mini clinical evaluation exercise

Geliş tarihi \ Received : 14.07.2015

Kabul tarihi \ Accepted : 03.08.2015

GİRİŞ

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Deri ve Zührevi Hastalıklar stajı yılda altı kez yaklaşık 30-40 kişilik öğrenci gruplarıyla gerçekleştirilmektedir. Staj süresi 3 hafta olup 46 saatlik kuramsal ders süresinde toplam 23 konu başlığı işlenmektedir. Uygulama için ayrılan süre 28 saattir. Programda ayrıca serbest çalışma için ayrılan 4 saat bulunmaktadır (1).

DOI: 10.17954/amj.2015.31

Staj süresince gerek kuramsal ders saatlerinde (klasik ders, tekrar dersi ve takım çalışmasına dayalı öğrenme) gerekse klinik uygulama eğitimleri sırasında öğrenciler kazanmaları beklenen bilgi ve beceriler konusunda izlenmekte, öğrenme eksiklikleri saptandığında hemen giderilmesi için geri bildirimler verilmektedir. Stajın sonunu beklemeden eksikleri belirleme ve giderme amacıyla Eylül 2012 tarihinden bu yana, ikinci haftanın sonunda ve son haftanın başında öğleden sonraki pratikler sırasında “modifiye bir mini klinik” değerlendirme yapılmakta, gerçek hastalar ile çalışırken öğrenciler gözlenerek kendilerine geri bildirim verilmektedir. Bu değerlendirmenin uygulama sınavı notuna katkısı, Aralık 2013 tarihinden önce %25 daha sonra ise %16 olarak belirlenmiştir. Bu uygulamalı klinik sınavın değerlendirme formu Tablo I ve II’de yer almaktadır. Kalan (Aralık 2013 tarihinden önce %75, sonra %84’lük) puan ise staj sonunda yapılan “yapılandırılmış sözlü sınav” sonucunda verilmektedir. “Kuramsal sınav” staj sonunda çoktan seçmeli soru kullanılarak yapılmaktadır. Kuramsal sınava girebilmek için mini klinik değerlendirme ve yapılandırılmış sözlü sınavdan alınan puanların toplamının en az 60 olması gerekmektedir. Kuramsal sınavdan geçme notu yine 60’ tır. Bu çalışmada, stajda yapılan modifiye bir mini klinik değerlendirmenin öğrenci sınav başarısına etkisinin araştırılması amaçlandı.

GEREÇ ve YÖNTEM

Bu çalışmada, retrospektif bir yaklaşımla, Ekim 2009-Mayıs 2015 tarihleri arasında modifiye mini klinik değerlendirme yapılan ve yapılmayan öğrencilerin sözlü sınavı, teorik sınavı ve ders ortalaması arasında fark olup olmadığı araştırıldı. Ayrıca çalışma grubu, mini klinik sınav yapılmayan (grup 1, n=307), sınav yapılan ve uygulama sınavı katkı oranı %25 olan (grup 2, n=222) ve uygulama sınavı katkısı %16 olan (grup 3, n=310) olmak üzere üçe ayrılarak da sınav başarıları açısından karşılaştırıldı. Modifiye mini klinik değerlendirme uygulanan grupta mini klinik değerlendirme notları ile pratik sınav, teorik sınav sonuçları ve ders ortalaması arasındaki ilişki incelendi. Tüm İstatistiksel değerlendirmeler “Statistical Packages For Social Sciences version 18.0 for MS Windows” programıyla yapıldı. Gruplar arasında pratik, teorik sınav ve ders ortalaması sonuçları bağımsız iki örnek t testi, One way ANOVA testi ile karşılaştırıldı.

BULGULAR

Mini klinik sınav yapılan ve yapılmayanlar iki gruba ayrıldığında pratik, teorik ve ortalama sınav başarı puanlarında mini klinik sınav yapılan grupta yapılmayan gruba göre anlamlı olarak yüksek saptandı (sırasıyla $p<0,001$, $p=0,53$, $p<0,001$). Mini klinik sınav puanları katkısına göre gruplar üçe ayrıldığında ise sınav katkısı en çok olan grupta teorik sınav başarısı mini klinik sınav yapılmayan ve mini klinik sınav puan katkısı az olan diğer gruplara göre anlamlı ola-

rak yüksek saptandı (her ikisinde de $p<0,001$). Pratik sınav sonucu ve ortalama başarı puanlarına göre incelendiğinde ise mini klinik sınav katkısı %25 ve %16 olan gruplar, mini klinik sınav yapılmayan gruba göre sınav sonuçları anlamlı olarak yüksek saptandı (her ikisinde de $p<0,001$). Mini klinik sınav yapılan iki grupta pratik sınav ve ortalama sınav sonuçları açısından anlamlı bir fark saptanmadı ($p=0,147$, $p=1,000$).

TARTIŞMA ve SONUÇ

Mini Klinik Değerlendirme yöntemi eğitim alan kişinin bilgi ve becerisinin olumlu yönde şekillenmesini sağlayan, geribildirim verme olanağı veren ve öğrencilerin öğrenme motivasyonunu artırdığı düşünülen bir değerlendirme yöntemidir (2, 3).

Mini Klinik Değerlendirmede ilgili öğretim elemanı öğrencinin hasta ile görüşmesini poliklinikte veya serviste yapabilir. Bu gözlem sırasında öğrenci hastanın öyküsünü alır, muayenesini yapar, ardından bir tanı ve tedavi planı düzenler. Öğretim elemanı görüşme sırasında öğrencinin gösterdiği performansı yapılandırılmış bir form üzerinden puanlandırır. Mini Klinik Değerlendirme formu 9’lu likert tipinde altı farklı beceri alanında öğrencinin gösterdiği performansın değerlendirilmesine olanak sağlayan standart bir formdur (4, 5). Bizim uyguladığımız modifiye mini klinik sınav Anabilim dalmız ve Tıp Eğitimi öğretim üyeleri tarafından kararlaştırılarak modifiye bir form oluşturulmuştur (Tablo I). Zaman içinde öğretim üyelerinin aldığı Akademik Kurul kararı ile yeniden düzenlenmiştir (Tablo II). Görüşmelerin ortalama 15 dakika civarında olması ve rutin eğitim programının bir parçası olması amaçlanabilir. Öğrencilerin birden fazla kez, değişik olgular ile değişik öğretim üyeleri tarafından değerlendirilmesi de mümkündür(6-8). Mini Klinik Değerlendirmede görüşmenin ardından 5-10 dakika süreyle öğrenciye geri bildirim verilir. Ergin ve ark. nın yaptığı bir çalışmada asistan hekimler değerlendirici olarak görev almıştır (8). Yorum olarak öğretim üyesi yerine asistan hekim varlığının öğrenci heyecanını azaltarak uygulamayı gerçeğe yakın gösteriyor olabileceği belirtilmiştir. Bununla birlikte, öğretim üyelerinin katılımı ile gerçekleştirilecek deneyimlerin geribildirim sürecini zenginleştireceği, çalışmalarının sınırlılıkları olarak belirtilmiştir.

Stajımızın ikinci haftasının sonunda ve son haftanın başında öğleden sonraki pratikler sırasında modifiye mini klinik sınav değerlendirmemiz bir öğretim üyesi ile bir kez poliklinikte yapılmıştır. Mini klinik değerlendirilmenin güvenilirliğini arttırabilmek için bir öğrencinin en az iki öğretim üyesi tarafından değerlendirilmesini önerebiliriz. Bu sınırlılığımızı azaltmak adına öğrenci yapılandırılmış sözlü sınavda mini klinik değerlendirmeden sınava girdiği öğretim üyesi dışındaki değerlendiriciler tarafından sınava alınmıştır. Yine yapılandırılmış sözlü sınavlarımızda 3 senaryo üç

Tablo I: Deri ve Zührevi Hastalıklar Anabilim Dalı Dönem V, Uygulamalı Klinik Sınav Formu*

Öğrenci (Stajyer Dr.):

No:

Değerlendiren Öğretim Üyesi:

Tarih:

Hasta

Ad soyadı:

Yaş:

Dosya No:

Yeni hasta:

Kontrol hastası:

Hasta veya Hastalığın Güçlük Derecesi

Düşük:

Orta:

Yüksek:

Odak

Anamnez:

Dermatovenerolojik muayene:

Tanı/Ayrıncı Tanı:

Tedavi:

Başarı puanı aşağıdaki gibi değerlendirilecektir;

0; Yetersiz, 1: Önemli eksikleri var, 2: Orta derecede başarılı, 3: Başarılı, 4: Mükemmel

1. Anamnez alma ve veri toplama becerileri

0 1 2 3 4

2. Dermatovenerolojik muayene becerileri

0 1 2 3 4

3. Tam amaçlı beceri uygulaması (fenomen/ler, nativ preparat, Wood vb.) etkinlik (Gözlenmedi)

0 1 2 3 4

4. Veri değerlendirme, karar verme becerileri

0 1 2 3 4

5. Hümanistik ve mesleki nitelikler/ Profesyonizm

0 1 2 3 4

Sınav Puanı (Ortalama X 5) =

Değerlendiricinin İmzası:

Öğrencinin imzası:

*Sınav Notu Katkısı %25' lik

farklı öğretim üyesi tarafından değerlendirilmiştir. Sınavın hemen ardından geri bildirim verilmiştir. Böylece öğrenciler olumlu yanlarının yanı sıra geliştirilmesi gereken yönlerini de öğrenmiştir. Sınav sonrası ilerleme sürecinde bunları geliştirme imkanı sağlamaları için zaman da bulmuşlardır. Çalışmamızda, modifiye klinik sınav yapılan grupta bu uygulama yapılmayan gruba göre pratik sınavın yanı sıra

teorik sınav başarı puanlarında da artış saptanması geribildirim faydasını desteklemektedir. Profesyonizmin değerlendirildiği sınav katkısının daha fazla olduğu grupta teorik sınav başarısının da daha yüksek olması öğrenci motivasyonu sağladığını da düşündürmektedir. Bu sınavın staj süresi daha uzun olan stajlarda, staj sonu sınavından önce tekrar yapılarak eksiklerin giderilmesi de hedeflenebilir.

Tablo II: Deri ve Zührevi Hastalıklar Anabilim Dalı Dönem V, Uygulamalı Klinik Sınav Formu*

Öğrenci (Stajyer Dr.):

No:

Değerlendiren Öğretim Üyesi:

Tarih:

Hasta

Ad soyadı:

Yaş:

Dosya No:

Yeni hasta:

Kontrol hastası:

Hasta veya Hastalığın Güçlük Derecesi

Düşük:

Orta:

Yüksek:

Odak

Anamnez:

Dermatovenerolojik muayene:

Tanı/Ayrıncı Tanı:

Tedavi:

Başarı puanı aşağıdaki gibi değerlendirilecektir;

0; Yetersiz, 1: Önemli eksikleri var, 2: Orta derecede başarılı, 3: Başarılı, 4: Mükemmel

1. Anamnez alma ve veri toplama becerileri

0 1 2 3 4

2. Dermatovenerolojik muayene becerileri

0 1 2 3 4

3. Tanı amaçlı beceri uygulaması (fenomen/ler, nativ preparat, Wood vb.) etkinlik (Gözlenmedi)

0 1 2 3 4

4. Veri değerlendirme, karar verme becerileri

0 1 2 3 4

Sınav Puanı (Ortalama X 4) =

Değerlendiricinin İmzası:

Öğrencinin imzası:

*Sınav Notu Katkısı %16'lık

Sonuç olarak Eylül 2012 tarihinden bu yana gerçekleştirilen, gerçek hastalar ile çalışırken öğrenciler gözlenerek kendilerine geri bildirim verilme imkanı veren Mini klinik sınavın önceki yıllara göre teorik ve ortalama sınav başarı-

sını olumlu etkilediği gösterilmiştir. Tıp eğitimi programında yerini alabilmesi için daha çok uygulama yapılmasına gereksinim duyulmaktadır.

KAYNAKLAR

1. Akman-Karakaş A, Alimoğlu MK, Gürpınar E, Alpsoy E. Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Deri ve Zührevi Hastalıklar Anabilim Dalı'nda Mezuniyet Öncesi Eğitim Programı. *Tıp Eğitimi Dünyası Dergisi* 2014;39:26-9.
2. Ney EM, Shea JA, Kogan JR. Predictive validity of the mini-Clinical Evaluation Exercise (mceex): Do medical students' mCEX ratings correlate with future clinical exam performance? *Acad Med* 2009;84:17-20.
3. Norcini J, Burch V: Workplace-based assessment as an educational tool: AMEE Guide No.31. *Med Teach* 2007;29:855-71.
4. Norcini JJ. The Mini Clinical Evaluation Exercise (mini-CEX). *Clin Teach* 2005;2:25-30.
5. Kogan JR, Bellini LM, Shea JA. Implementation of the mini-CEX to evaluate medical students' clinical skills. *Acad Med* 2002;77:1156-7.
6. Kogan JR, Bellini LM, Shea JA: Feasibility, reliability, and validity of the mini-clinical evaluation exercise (mCEX) in a medicine core clerkship. *Acad Med* 2003;78:33-5.
7. Holmboe ES, Yepes M, Williams F, Huot SJ: Feedback and the mini clinical evaluation exercise. *J Gen Intern Med* 2004;19:558-61.
8. Ergin Ş, Özdemir S, Sarıoğlu Büke A, Kara CO, Kaçar N. Mezuniyet öncesi dermatoveneroloji eğitiminde mini klinik değerlendirme uygulaması: Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi'nin deneyimi. *TURKDERM* 2013;47:54-8.